

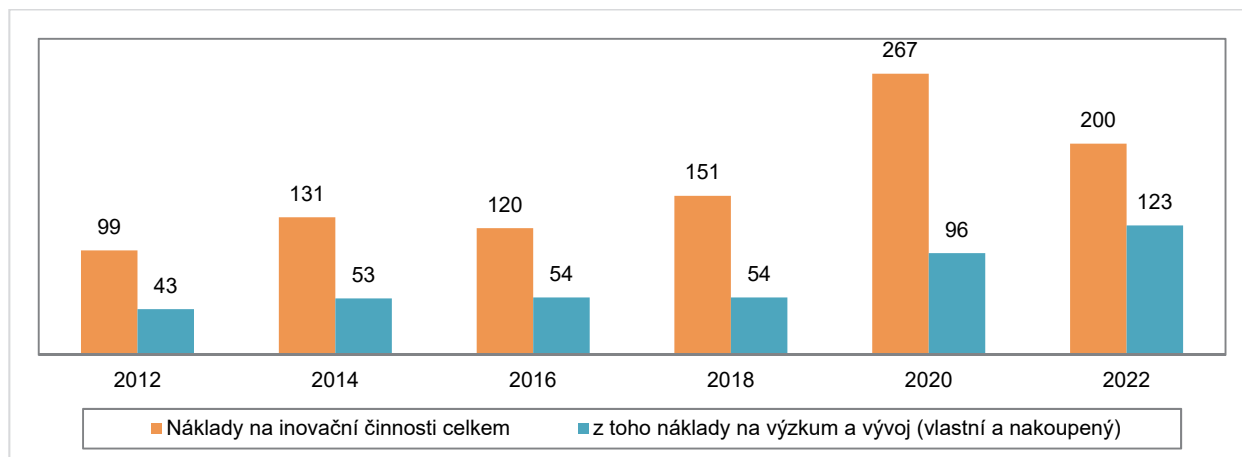
3.7 Náklady na inovační činnosti

V souvislosti s inovačními činnostmi podniku se sledující i náklady (výdaje) na tyto činnosti. Náklady na inovační činnosti v poměru k tržbám inovujících podniků pak indikují tzv. intenzitu inovačních činností. Jinak řečeno, jakou část svých tržeb firmy investují do inovací. Dlouhodobě podniky v Česku investují do provádění inovačních činností do tří procent svých tržeb.

Hlavní zjištění

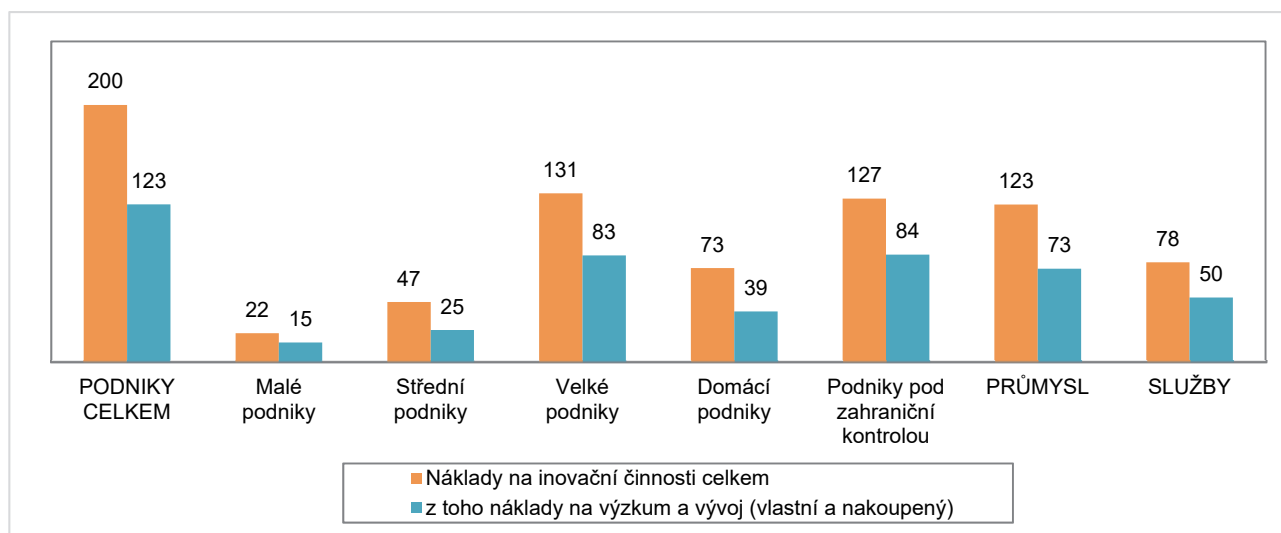
- Inovační výkonnost je přímo ovlivňována výší investic do této oblasti. Podniky v roce 2022 **investovaly** do svých inovačních aktivit **200 mld. Kč**, což je o 66 mld. Kč méně než v roce 2020, kdy do zavádění inovací v rámci podniku či uvádění inovací na trh firmy rekordně investovaly. Uvedené výdaje firem na inovační činnosti se v roce 2022 rovnaly 2,3 % jejich tržeb, přitom v roce 2020 to bylo 3,7 %. *Podrobně viz graf č. 1 na následující straně.*
- Vzhledem ke struktuře podniků podle velikosti a míry inovativnosti, utratily největší část nákladů na inovační činnosti **velké podniky**. V roce 2022 vynaložily na inovace **131 mld. Kč**, což představovalo 66 % z celkových nákladů na inovace. O polovinu méně investovaly do inovací střední podniky (47 mld. Kč) a malé podniky pak na své inovační činnosti vynaložily 22 mld. Kč. *Podrobně viz graf č. 2.*
- Z odvětvového pohledu byla více než polovina nákladů na inovace investována **podniky v průmyslových odvětvích (123 mld. Kč)**. V odvětvích služeb se pak jednalo o 78 mld. Kč. V rámci zpracovatelského průmyslu (116 mld. Kč) investovaly do inovačních činností nejvyšší částku firmy v odvětví automobilového průmyslu (42 mld. Kč), což odpovídá podílu 37 % z celkových nákladů na inovační činnosti vynaložených podniky ve zpracovatelském průmyslu. Více než 10 mld. Kč investovaly do inovací pouze další dvě odvětví, a to elektrotechnický průmysl (15 mld. Kč) a elektronický průmysl (12 mld. Kč). Ve všech zbývajících odvětvích zpracovatelského průmyslu vydaly firmy na inovační činnosti méně než 10 mld. Kč. *Podrobně viz graf č. 4. Podrobné údaje naleznete i v tabulce č. 29 v tabulkové příloze.*
- Ve struktuře nákladů na inovace hrály v roce 2022 nejvýznamnější roli výdaje na **vlastní či nakoupený výzkum a vývoj**. Firmy na ně vynaložily **133 mld. Kč, tj. 61 % z celkových nákladů na inovace**. V souvislosti s inovačními aktivitami prováděla výzkum a vývoj více než polovina (54 %) inovujících firem. Oproti roku 2020 firmy, v rámci svých inovačních činností, výrazně méně investovaly do pořízení strojů, zařízení a softwaru nesouvisejících s výzkumem a vývojem (26 mld. Kč v roce 2022). Na vlastní výzkum a vývoj podniky vynaložily 86 mld. Kč. Na pořízení jiných externích znalostí pro inovace, kam se řadí zaplacené licenční poplatky či nákup know-how, patentů, průmyslových vzorů, ochranných známek atd., firmy utratily 15 mld. Kč. Méně pak směřovalo na ostatní činnosti související s inovacemi, jako je školení zaměstnanců a náklady na ostatní inovační činnosti (10 mld. Kč) a činnosti související s uváděním inovovaných produktů na trh (8 mld. Kč). *Podrobně viz graf č. 3 na následující straně.*
- V případě **vlastního výzkumu a vývoje** prováděného v souvislosti s inovačními činnostmi ve firmách, byla největší část výdajů vynaložena **na mzdové náklady** (52 mld. Kč, 61 % z celkových výdajů na výzkum a vývoj). Na ostatní neinvestiční náklady na výzkum a vývoj firmy vydaly 22 mld. Kč (25,7 %) a na pořízení přístrojů, strojů, zařízení, softwaru, budov a dalšího technického vybavení pak 12 mld. Kč (13,7 %). Rovných 60 % výdajů na vlastní výzkum a vývoj utratily velké podniky. *Podrobné údaje naleznete v tabulce č. 30 v tabulkové příloze.*
- Pokud celkový **podíl výdajů firem na inovace k tržbám** činil 2,3 %, pak ve zpracovatelském průmyslu dosáhl 2,6 %. Vůbec nejvyšší podíl byl zjištěn v sekci **vědeckých a technických činností (12,7 %)**. Vysoký podíl vykázaly také informační a komunikační činnosti (9,6 %). V rámci zpracovatelského průmyslu byl podíl nákladů na inovace k tržbám nejvyšší v odvětví výroby ostatních dopravních prostředků a zařízení (7,5 %) a dále pak v odvětví elektronického průmyslu (5 %). Naopak velmi nízký byl tento podíl v případě potravinářského, nápojového a tabákového průmyslu (0,6 %).
- V rámci inovačních aktivit provádělo činnosti spojené s **průmyslovým designem** 31 % podniků. Na tyto činnosti inovující firmy **vydaly 6,2 mld. Kč**. Vlastním designem se zabývalo 28 % inovujících firem, 9 % inovujících firem pak zadalo činnosti designu externí firmě. Inovující firmy nakoupily také služby designu za 1,7 mld. Kč. *Podrobně viz graf č. 4. Kompletní údaje jsou k dispozici v tabulkách č. 52 až 55 v tabulkové příloze.*

GRAF 3.7-1 Náklady na inovační činnosti ve sledovaných skupinách podniků (mld. Kč); 2012 až 2022

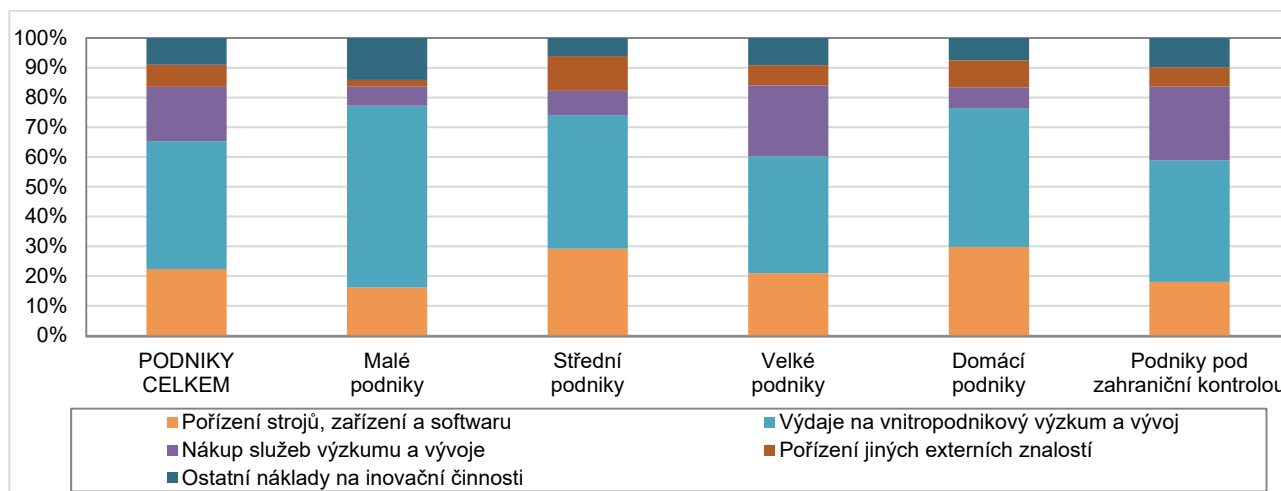
Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

GRAF 3.7-2 Náklady na inovační činnosti ve sledovaných skupinách podniků (mld. Kč); 2022

Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

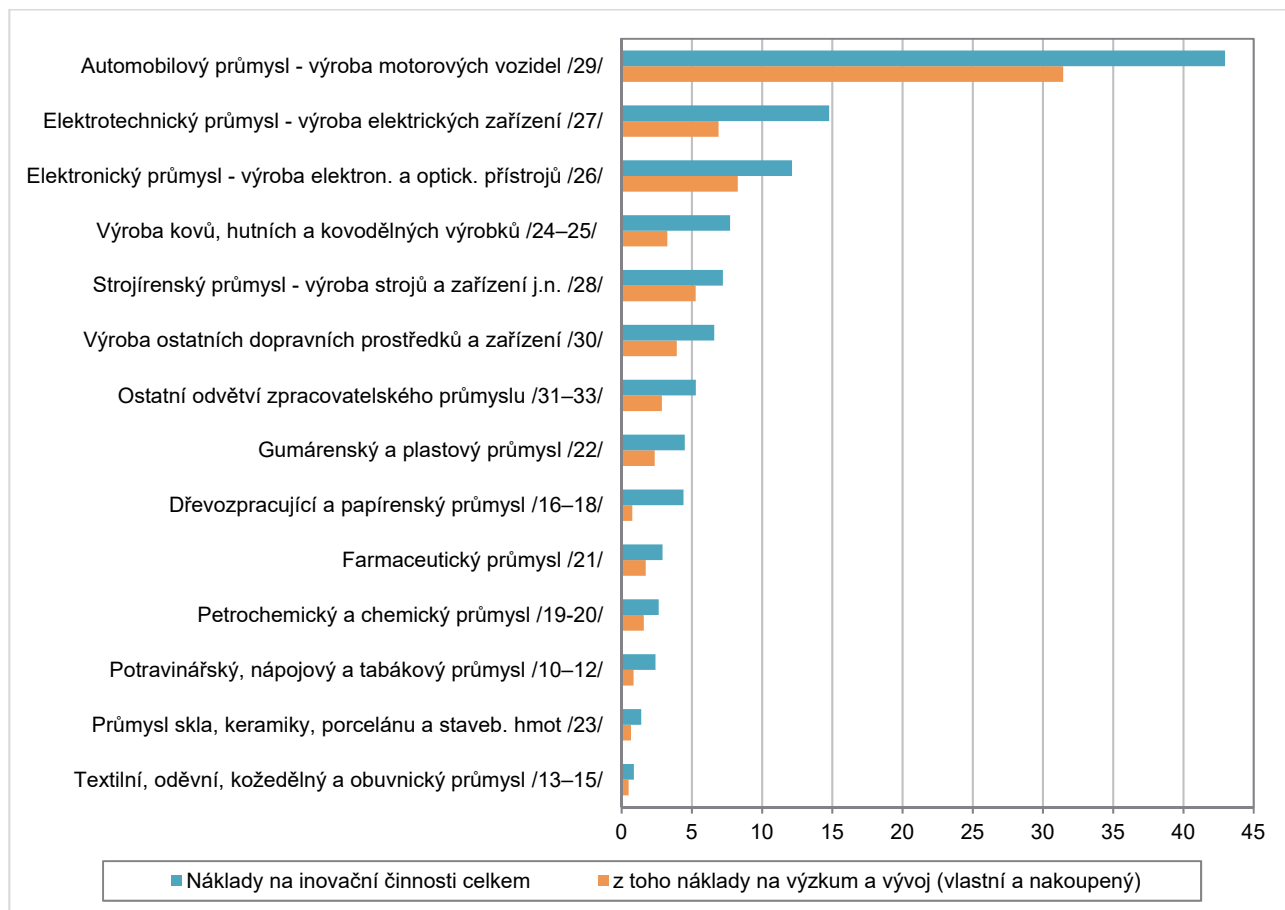
GRAF 3.7-3 Struktura nákladů na inovační činnosti (%); 2022

Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

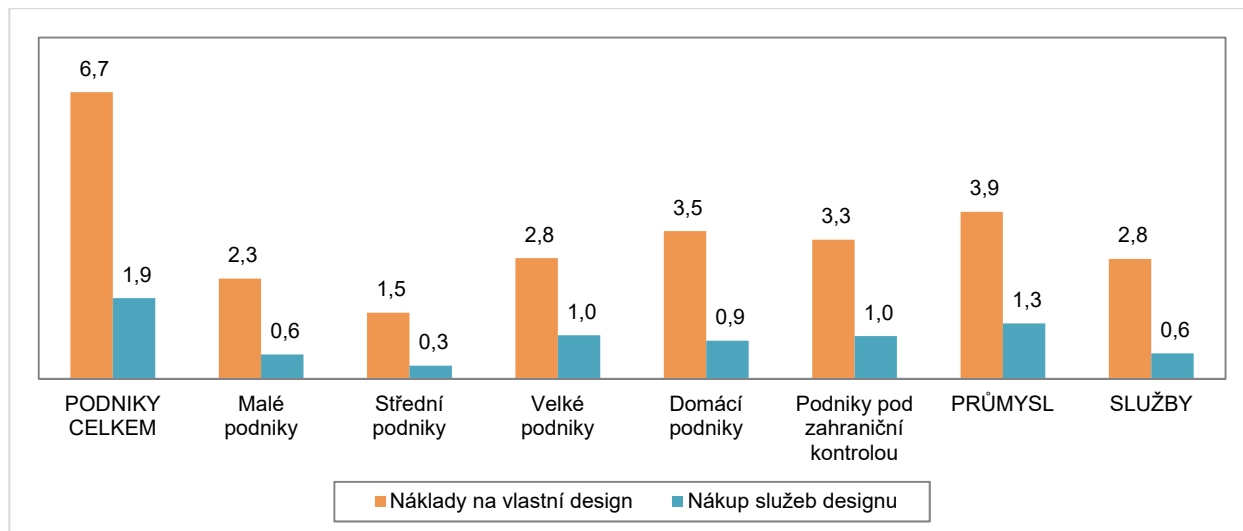

GRAF 3.7-4 Náklady na inovační činnosti ve zpracovatelském průmyslu (mld. Kč); 2022

Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

GRAF 3.7-5 Náklady na design (mld. Kč); 2022

Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků